

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÐ

Från Riksdagsförvaltningen
2025-10-06
Besvaras senast
2025-10-15 kl. 12.00

Till bistånds- och utrikeshandelsminister Benjamin Dousa (M)

2025/26:72 Formerna för överenskommelse om 100 miljoner kronor i bistånd till Somalia

I samband med granskningen av regeringens uppgörelse om bistånd till Somalia har biståndsminister Benjamin Dousa vid flera tillfällen sagt att det inte finns något skriftligt, undertecknat avtal mellan Sverige och Somalia. Enligt ministern handlar det i stället om en ”överenskommelse”.

Att det i så fall rör sig om ett muntligt åtagande kring bistånd på 100 miljoner kronor väcker mycket allvarliga frågor. Svenska biståndsmedel ska hanteras med högsta grad av transparens, spårbarhet och professionalism. Om regeringen styr så stora belopp genom en muntlig överenskommelse riskerar det att helt underminera både rättssäkerheten och Sveriges internationella trovärdighet som biståndsgivare.

Det är därför avgörande att få klarhet i hur denna överenskommelse ser ut:

- Är den endast muntlig?
- Mellan vilka parter har den i så fall träffats – ministern själv och Somalias premiärminister, eller på tjänstemannanivå?
- Är överenskommelsen dokumenterad på något sätt – i protokoll, minnesanteckningar eller rapporter – eller existerar den bara i minnet hos de personer som var närvarande?
- Vilka var i så fall dessa personer?

Frågan är inte bara av betydelse för det enskilda fallet Somalia. Den rör också principen för svensk biståndspolitik i stort. Om regeringen öppnar för att ingå muntliga överenskommelser i stället för skriftliga avtal måste det klargöras om detta är en enskild avvikelse eller ett nytt förhållningssätt i regeringens hantering av internationella partnerskap.

Sverige har byggt sin starka position som biståndsgivare på att vara transparent, långsiktig och professionell. Att ersätta skriftliga avtal med muntliga överenskommelser, särskilt i länder med mycket hög korruptionsrisk, hotar både biståndets effektivitet och vårt internationella anseende.

Mot denna bakgrund vill jag fråga bistånds- och utrikeshandelsminister Benjamin Dousa:

Vilka initiativ ämnar ministern ta, inom ramen för sin tjänsteutövning, för att klargöra huruvida överenskommelsen med Somalia är dokumenterad samt på vilket sätt denna överenskommelse har formaliserats?

.....

Olle Thorell (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren